B.A. (Part—I) (Semester—II) Examination

(Literature of Modern Language)

MARATHI LITERATURE

वेळ : तीन तास] [एकूण गुण : 80

सूचना :— एकूण **5** प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

1. संदर्भासह स्पष्टीकरण लिहा :—

(अ) ''उद्या ह्या सगळ्या तसबिटींच्या ऐवजी फक्त एक तसबीर भींतीवर लावायची-आईची !''

किंवा

''शितावरून भाताची परीक्षा होते तशी बुटावरून माणसाची पारख होत असते.''

(ब) ''स्त्रियांचे प्रश्न गेल्या तीस वर्षात असंख्य पटींनी वाढलेले आहेत. माझ्या डोक्यात काही योजनाही आहेत पण माझा नाइलाज आहे.''

किंवा

''तुझ्या असल्या वागण्यामुळे घराला काय अवकळा आलीय बघ! दोन वेळच्या चहाला महाग झालोय मी.''

(क) 'साय मी खातो मराठीच्या दुधाची मी कुणाचा उंबरा झिजवू कशाला ?'

किंवा

'कसा झाला हा मानूसं कळू निंबाचा रे पाला येलं काकळीचा होता बारं कारल्याचा आला'.

(ड) 'आदिवासी म्हणजे
सर्वांनीच
आप आपल्यासाठी
उभारलेली एक प्रयोगशाला!'

किंवा

'ह्या नथाने ह्या भुईला दान द्यावे
आणि ह्या मातीतुनी चैतन्य गावे
कोणती पुण्ये अथी येती फळाला
जोंधळ्याला चांदणे लखडून जावे.' 16

2. 'आई' — चे स्वभावचित्र 'आई रिटायर होतेय' या नाटकाच्या आधारे चित्रित करा.

किंवा

'आई रिटायर होतेय' — नाटकातील संघर्षाचे स्वरूप तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा. 16

3. (अ) 'आई' आणि 'बेबी' यांच्या नात्यातील अनुबंध 'आई रिटायर होतेय' या नाटकाच्या आधारे स्पष्ट करा.

किंवा

'पापा' — चे व्यक्तिचित्र 'आई रिटायर होतेय'या नाटकाचे आधारे चित्रित करा. 8

(ब) आई ने केलेल्या स्त्रियांसाठीच्या कार्याचा आढावा 'आई रिटायर होतेय' या नाटकाच्या आधारे द्या.

किंवा

'वीणा' — चे स्वभावचित्र 'बाई रिटायर होतेय' या नाटकाच्या आधारे रेखाटा. 8

4. (अ) स्वातंत्र्य प्राप्ती नंतर चा भ्रमनिराश कवी सुरेश भट्ट यांनी 'उषःकाल होता होता' — या गीतातून कसा व्यक्त केला आहे.

किंवा

कवी यशवंत मनोहर यांच कवितांमधून आंबेडकरी बाणा कसा साकार झाला आहे ते लिहा. 8

(ब) कल्पना दुधाळ यांच्या कवितांमधून स्त्री भावविश्वाचे चित्र कसे आले आहे ? ते लिहा.

किंवा

खालीलपैकी **एका** कवितेचे रसग्रहण करा :—

(1) गोंगलू.

(2) साहेबराव पाटील.

(3) शतके. 8

5. खालील वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नातील अचूक उत्तरे निवडा :—

(1) 'आई रिटायर होतेय'. या नाटकात शिक्षिकेच्या भूमिकेत कोण आहे ? 1

(अ) सुधा (ब) नेत्रा

(क) सावित्री (ड) वीणा

(2) मंदार ने गाडी कशाकरिता घेतली असते ? 1

(अ) फॅक्टरीच्या कामासाठी (ब) भाड्याने देण्यासाठी

(क) सहलीकरिता जाण्यासाठी (ड) पपांना फिरण्यासाठी

(3) आई पूर्वी कोणत्या संघटनेमध्ये कार्य करीत होती ? 1

(अ) महिलामंडळ (ब) वनिता समाज संघटना

(क) जनसेवादल (ड) जनतादल

(4) बेबीचे बाळतपण कोणत्या मॅटर्निटी मध्ये होते ? 1

(अ) आस्था मॅटर्निटी (ब) उमा मॅटर्निटी

(क) शुश्रूषा मॅटर्निटी (ड) श्रेया मॅटर्निटी

(5) आईने कोणत्या विषयावर प्रबंध लिहिलेला असतो ? 1

(अ) भारतीय महिलांवर होणारे अत्याचार (ब) महाराष्ट्रातील आदिवासींचे प्रश्न

(क) कामगार स्त्री समस्यांची व्याप्ती (ड) शेतकरी वर्गाचे शोषण

(6) वीणा चे माहेर कोणत्या परिसरात असते ? 1

(अ) गिरगाव (ब) विलेपार्ले

(क) बांद्रा (ड) वसई

(7) बेबीच्या पतीचे नाव काय आहे ? 1

(अ) सुरेश (ब) उमेश

(क) अमीत (ड) सुमीत

(8) 'आई रिटायर होतेय', हे कोणत्या प्रकारचे नाटक आहे ? 1

(अ) पौराणिक नाटक (ब) ऐतिहासिक नाटक

(क) विनोदी नाटक (ड) स्त्रीवादी नाटक

(9) जन्मभर दावणीला कोण बांधले असते ? 1

(अ) बाय आणि गाय (ब) शेळ्या आणि उंट

(क) मेंढ्या आणि वासरं (ड) हरिण आणि आस्वल

(10) 'गोंगलू' — कवितेचे कवी कोण ? 1

(अ) विठ्ठल वाघ (ब) यशवंत मनोहर

(क) ना.धो. महानोर (ड) प्रभू राजगडकर

(11) उष:काल होता होता __________ झाली ! 1

(अ) लख्ख सकाळ (ब) काळरात्र

(क) संध्याकाळ (ड) तप्त दूपार

(12) ह्या नभाने ह्या भुईला दान द्यावे

आणि ह्या मातीतुनी __________ गावे. 1

(अ) चैतन्य (ब) गाणी

(क) उगवून (ड) उजळून

(13) 'मेंढर' — कवितेमधून काय सूचित होते ? 1

(अ) मेंढराप्रमाणे वर्तणूक करणारी ग्रामीण जनता

(ब) मेंढ्या आणि धनगर यांच्यातील नाते

(क) शेतकरी आत्मत्या मागील कारणे

(ड) मेंढ्यांच्या जातीबद्दलची माहिति

(14) कल्पना दूधाळ यांच्या कवितांमूधन प्रामुख्याने कोणता आशय सूचित होतो ? 1

(अ) आदिवासींचे दु:ख (ब) कामगारांचे प्रश्न

(क) शेतकऱ्यांचे शोषण (ड) स्त्रीची व्यथा

(15) 'तडफड' — कवितेचे कवी कोण ? 1

(अ) यशवंत मनोहर (ब) विठ्ठल वाघ

(क) दि.पु. चित्रे (ड) ना.धो. महानोर

(16) माझिया गीतांत वेडे दु:ख __________ भिनावे. 1

(अ) मातेचे (ब) संतांचे

(क) जातीचे (ड) मातीचे.

139 139 139 139 139